

Elfizetési árak helyben és vidéken

Egy évre . . . 12 korona
Félévre . . . 6 korona
egyedévre . . . 3 korona
Egyes szám ára 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtök reggel

HATÁRŐR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Ujvidék.

Petőfi-utca 47. szám

ahova a lap szellemi s anyagi részét illető közlemények küldendők.

Ily közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdája is elfogad.

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

1913. január 1-éig.

„1913. január 1-éig ráérünk a védő javaslatokkal“, mondotta nagy hangon, mosolyogva Khuen Hédervár, mert én vagyok a terminus nélküli miniszterelnök. „Nos akkor mi meg ráérünk 1913. január másodikáig“, mondotta Justh Gyula, mikor értesült a miniszterelnök *elbizakodott* nyilatkozatáról.

A nagyhangú kijelentésre azonban csakhamar racáfoltak az események és csakhamar kitűnt, hogy a miniszterelnök csak az ellenzék ijesztésére mondogatta, hogy ő ráér, ellenben Bécsből ugyancsak szorongatják, hogy szállítsa már a beígért létszámemelést. A taktika, amiről a kormány azt hirdette, hogy 1913-ig nem fognak rajta változtatni, bizony néhány hét alatt megfordult a bécsi szellő hatása alatt, megfordult pedig a nemrég tartott királyi audienciák hatása alatt. A passzív rezisztencia helyett a kormány az aktív rezisztencia felé halad és minden jelenség arra mutat, hogy erőszakos eszközökkel szándékozik élni. Ezt a legutóbbi események logikai kapcsolatba állításával kétségtelenül megállapíthatjuk.

A királyi kihallgatást nemsokára követte Székely Ferenc igazságügyminiszter tapintatlan kirohanása az ellenzék ellen, amelyben „szégyen gyalázat“-nak mondotta az ellenzék küzdelmét. „A kis enfant terrible“ azonban nyomban kénytelen volt szégyenszemre, az ellenzék gunyos nevetése közben, nyelvbottlásait visszavonni.

Legjobban azonban maga a miniszterelnök *hazudtolta meg* a saját állítását. A mindig mosolygó miniszterelnök, a kinek 1913. január 1-éig semmi tenivalója nem akadt a véderőjavaslatokkal szemben; aki ölbe tett kezekkel, ragyogó arccal várta, hogy egy szép napon befagy az obstrukció: váratlanul, mindenkinek a legnagyobb meglepetésére vad dühvel, kipirult arccal és rikácsoló hangon tenyeggette meg az ellenzéket, hogy hagyjon fel az obstrukcióval, mert jön a házszabályrevízió. Hát már nem vár 1913. január 1-ig. Természetes hogy nem, mert közbejött az önértetes kijelentés és a távoli terminus közé a *királyi kihallgatás*.

E jelenet után néhány nap múlva a Neue Freie Presse-ben közlemény jelent meg, mely a magyar válsággal foglalkozott. Ezt a bécsi lapot úgy tekinthetjük, mint a magyar kormány bécsi szócsövét; ez utján szokta a kormány az ellenzéket megtenyegtetni. Ez a lap a válság megoldásával foglalkozik és azt mondja, hogy vagy békés egyezség jön létre, vagy pedig Tisza István házelnök-

sége alatt a házszabályrevíziót kell keresztül hajszolni és ha ez sem használ, akkor jöjjön a házfelosztás és új választás. A *békés megoldásra kilátás nincs*; a Tisza féle házelnökséget maga Tisza István cáfolta meg, mert látta, hogy a munkapártban is nagy ellenzésre talált és könnyen megeshetett volna, hogy a munkapárt egy része és az ellenzék újra Berzeviczy Albertet választotta volna meg.

A házfelosztás és az új választásokkal való fenyegetőzés mellett azonban nem lehet és nem szabad elmennünk. Ezzel, minthogy kormányforrásból ered a híresztelés, komolyan számolnunk kell.

Az ellenzéki sajtónak itt teljes erejével akcióba kell lépnie. Ránk hárul a feladat, hogy a vidéki ellenzéki pártokat, azoknak mindenféle szervezetét, csoportosulását, tehát pártköröket, klubokat, olvasóköroket, népköröket már most figyelmeztessük, hogy a pártéleti mozgalmat teljes erővel folytassák. Ahol az ellenzéknek szervezete nem lenne, ott mielőbb ilyen létesítsenek. Résen kell lennünk és el kell követnünk mindent, hogy az ellenzéki polgárokat a közös cél érdekében összetartsuk, mert az összetartásban, a szervezkedésben rejlik az erő és a kormány hatalmi szervezetével, a pénzzel és terrorral szemben mi úgylis csak az *eszmék* erejét, a szó hatalmát, a *lelkese-dest* és a szervezetséget állíthatjuk. Már most, amikor még minden csöndes, készülnünk kell a választásokra, a nagy harcra, egy esetleges téli nem választásra, hanem valóságos hadjáratra, hogy a kormány váratlan házfelosztása az ellenzék készületlenül ne találja.

Dr. Bognár Oszkár.

B. Bodrog vármegye a kormány ellen.

— Igaz hazafiságtól áthatott s a hazafias lelkesedés tüzeit szító ünnepélynek illik be az e hó 8-án Zomborban megtartott népgyűlés. Minden szónál ékeesebb hirdetője a népgyűlés annak, hogy a spontán megnyilatkozó nemzeti akarat nem egy a hivatalos hatalom által kipurított nemzeti gondolkozással és érzülettel. Az ország legelső, leghatalmasabb meggyéjének itt és ekkor kifejezett érzülete a minimumra szállítja le értékét a megye hivatalos organuma, a törvényhatósági közgyűlés által hozott multkori obstrukcióellenes határozatnak. Csak az elvakult, elfogult vagy megvásárolt és megfizetett hive a munkapártnak nem látja — mert nem akarja vagy nem szabad látnia — mi módon s mily eszközökkel hozattak meg eddigelé a kormány elnöke által egyenesen megrendelt törvényhatósági közgyűlési határozatok. S milyen nagy tökélet kovácsol ezekben Khuen és megvásárolt sajtója! Még Ujvidékről is példaul azt terjesz-

tette a fővárosi mungó — sajtó, hogy egy hangulag hozott a határozat! Pedig a vártisztviselők 13 szavazatát leszámítva, az ellenzék többségben volt. —

Az országban eddig a hamisítatlan népkarát megnyilvánítására rendezett népgyűlések mindegyike lecáfolja, ledönti a törvényhatóságok megrendelt közgyűlési határozatait. S így hazafias öröm és lelkesedés tölti el keblünket, midőn azt látjuk, hogy Pest vármegye közgyűlésének hazafias határozatával csaknem egy időben született meg B. Bodrog vármegye független gondolkozású közönségének is határozata és állásfoglalása Khuen néptipró, jogfosztó politikája ellen. Még az is, aki a mult évi választások alatt folyt pálinka és bor gőzétől elszenderegve, még mindig álmos szemét kinyitotta, látta és bevallani kényszerült, hogy a jelenlegi kormánypolitika ellen elhangzott tiltakozás egyértelmű a nemzet jogának és igazának, alkotmányunk és függetlenségünk épségben tartására, megvédésére irányuló törekvésekkel. S ha bármi kül befolyások képesek voltak egyideig elhallgattatni, letargikus álmokra szoritani az ország lakóit, a hazafias álláspont el nem némítható, a nemzet törvényes jogaiért, alkotmányáért folyó politikai harc ellenállásra kell hogy készítse e haza minden igaz hű fiát.

Impozáns látványt nyújtott a példás rendben felvonult menet, melyben — Baja, Titel, Óbecse kivételével — a Bácska minden községe több-kevesebb küldöttje által képviselve volt, de még impozánsabb volt az a határtalan lelkesedés, mit a szónokok hatásos beszédei keltettek. Lovász Márton, Bikády Antal orsz. képviselők, Pleszkovics Lukács (bunyevác), Pogány József a választói liga és Kondor Bernát a szociál demokráta párt kiküldötteinek beszédei mindannyi a véderőjavaslatok elleni s az általános, egyenlő és titkos választójog melletti kitartó harc és küzdelem szükségességét bizonyították meggyőző erejű érvekkel. A határozati javaslat, mely a katonai javaslatok ellen folyó ellenzéki harcot helyesli s az általános, egyenlő titkos választói jog sürgős törvénybeiktatását követeli, egyhangú lelkesedéssel fogadtattott el, szintugy azon indítvány, hogy Justh Gyula pártvezér táviratilag üdvözöltessék.

A népgyűlés tagjai, amily példás rendben vonultak fel, ép oly ünnepi hangulatban, méltóságteljesen vonultak vissza a függetlenségi és 48-as pártkörbe, ahol Fernbach Károly volt főispán- és Balogh Ernő volt orsz. képviselőnek, a fényesen sikerült népnépegy búzgó rendezőinek méltó ünnepeltetésben, meleg óvációkban volt részük.

Déli 1 órakor az Elefánt-szállóban mintegy 200 teritékű banket következett, melyet a rendkívül izletes ételeken, italokon kívül szebbnél-szebb, lelkes felköszöntők fűszereztek. S ezek végtelen hosszu sorában nem utolsó helyet foglalt el Dr. Lusztig Nándoré, de egyenesen frenetikus hatást keltettek Dr. Hadzsi Koszta szavai, ki a szerb radikálisok nevében újból manifestálta, hogy a szerb radikálisok a magyar alkotmányért s a közös haza függetlenségeért küzdő magyar ellenzékkel egyek és összeforrvák.

Ennek a népgyűlésnek is kétségbevonhatatlanul megvan az a maradandó hatása, hogy a már-már esüggadni indult lelkekbe

uj erőt öntve, az ellenzék híveit és tagjait a népjogokért egyfelől, másfelől pedig Magyarország függetlenségeért, államiságáért folyó küzdelemben való kitartásra buzdítsa és lelkesítse.

H I R E K.

Miniszteri elismerés. Nyugalomba vonult Belohorszky Gábor ág. ev. főespereshez B. Bodrog vármegye kir. tanfelügyelője a következő átiratot intézte: „A vallás-és közoktatásügyi miniszter ur 1911. évi 116303. sz. rendeletének másolatát tisztelettel megküldöm, egyben a tanügy terén kifejtett nemes munkájáért részemről is elismerő köszönetemet nyilvánítom. Zombor, 1911. évi október hó 4. én. A kir. tanfelügyelő hiv. távol. Pethő János s. k. kir. s. tanfelügyelő. Másolat. 116303. sz. Folyó évi szeptember hó 21. én 4232. sz. a. kelt jelentésére megbízom a tanfelügyelő urat, hogy Belohorszky Gábor nyug. ág. hitv. ev. főesperesnek az ujvidéki állami polgári leányiskola gondnokságában hosszú és önzetlen munkálkodásával szerzett kiváló érdemeiért elismerő köszönetemet nyilvánítsa. Budapest, 1911. szeptember hó 28. án. A miniszter helyett: Molnár s. k. államtitkár.

Telefonmizéria. A telefon ellen felhozott panaszaink és felszólalásaink nagyrészt eredményre vezettek és számos kifogásunk orvosolva lett. Amily kiméletlen nyíltsággal és szókimondással keltünk annak idején a telefon előfizetők pártjára és lettünk jogos panaszaink szószólói, éppoly lojalitással kell konstatálnunk, hogy a mizeriák nagyrészt orvosoltattak és úgy a postafőnökség, mint a telefonközpont részéről a legnagyobb előzékenységgel és pontossággal találkozunk. De szóvá kell most tennünk egy lehetetlen állapotot, amely a telefonnál uralkodik, melyért a felelősséget a posta és táviratigazgatóságra kell háritanunk. Október hó 1-étől kezdve ugyanis már nem lehet reggel 7 órától telefonálni, hanem csak 8 órától kezdve. Kereskedő emberek, ügyvédek, iparosok, mindenki érzi ezt a lehetetlen állapotot. Ujvidéken, hol élénk kereskedelmi élet lüktet, hol az emberek korán kelők, az élet, az üzlet már a reggeli órákban megkezdődik, a XX. század vívmánya, a telefon később kel fel, mint maguk a telefonelőfizetők. Ujvidék egyre fejlődő kereskedelmi város, ahol nem lehet megtérni a kinstár azon basáskodó intézkedését, hogy a telefont csak 8 órakor lehessen használni. Nem vagyunk kulhelyen, hol a postamester csak 8 órakor kel fel. Nem engedhetjük a kereskedelmi életünk visszafejlesztését és csudáljuk, hogy a kereskedők testülete, a Lloyd szó nélkül hagyta ezt a mizeriát. Ahelyett hogy legalább éjfélig hosszabbítaná meg a telefonszolgálatot, lesüllyedünk — Muesza színvonalára. Hisszük, hogy ezen indokolt felszólalásunk meghallgatásra talál.

Lövészet. A polg. lövöldében e hó 8-án tartott lövészet alkalmával összesen 250 lövés tétellett a 150 m. távol 5 körű rendes céllapokra. Díjnyertes lón, még pedig mély lövésért: Tausch J., Lobenstein K. (V) Wachtl J., Burmann S., Derner L., Demmer (N.), körlovésért: Tausch J., 11/27, Lobenstein K. 8/22, Burmann S. 8/13.

Liszt-ünnepély. Az ujvidéki Dalárda, mint már korábban jeleztük, e hó 22-én Liszt Ferenc születésének 100. évfordulóját nagyszabásu hangverseny keretében szándékozik megünnepelni. A műsor csupa Liszt-szerzeményeket fog felölelni s a Dalárda Hollós Lipót karmester buzgólkodása mellett lázas szorgalommal készül ezen ünnepélynek minél sikeresebbé tételére. A műsor, valamint a meghívók legközelebb fognak kibocsátatni.

Jubileum. Skutetzky Emil, vasuti állomásfőnök, ki Ujvidéken teljesített szolgálat idején Ujvidék özlakosságának némosak rokon szenvét, de tiszteletét és szeretetét is kivívta, a napokban érte meg 25-ik. évfordulóját a

Az Ujvidéki Orient

ÁSVÁNYVIZ

diadala

két első díj

az 1911. évi római
világkiállításon a
legnagyobb díjjal a

„Gran PREMIO“-val

nagy aranyéremmel és
diszoklevéllel és az
1911. évi ugusztusban
megtartott párisi nemzetközi
kiállításon a
legnagyobb díjjal a

„Grand PRIX“-vel

arany éremmel és diszoklevéllel kitüntetve!

A kitüntetések

Wagner Testvérek

Ferenc József-téri üzletének

kirakatában láthatók!

vasut terhes és felelősségteljes szolgálatában töltött hivataloskodásának. Ezt az évfordulót alkalmul használták fel hivatalnoktársai arra, hogy közkedveltségű főnöküket a legmelegebben üdvözöljék, mit a többi közt, tiszteletére rendezett banketen is juttattak kifejezésre.

Rágalmazási pör. A kir. törvényszék Juhász Jenő tsz. bíró elnöklete alatt, e hó 7-én, ítélezett abban a rágalmazási pörben, melyet a vár. tanács Tomics ellen indított Tomics Jásó ugyanis azt állította egyik mult évi közgyűlésen hogy a tanács hamis bizonyítványt állított ki s mivel e vadat felszólítás dacára sem vonta vissza, széksértésért 100 k. pénzbürságra ítéltetett. Erre a hamisnak mondott bizonyítványra Tapavicza Györgynek volt szüksége, hogy ennek alapján az ujvidéki szerb egyházközségi választások Jerkovits elnökkel együtt felfüggesztessenek a kongresszus részéről, mivel a szerb nyelvű bizonyítvány szerint Jerkovits elnök és Bradvarovits vál. tag kérelmére rendőri asszisztencia küldetett ki a választási terembe ami az autonomia egyenes megsértése. A magyar szöveg szerint a választás színhelyére hívták a rendőri készenléte. Tomics Jásó nem bűnösnek mondotta magát s rámutatott a magyar és szerb ny. bizonyítványok lényeges ellentétére; ugy Jerkovits, mint Bradvarovits határozottan tagadták, hogy akár egyenkint, akár együttesen a rendőri készenléte kérték volna. Jójárt János mint akkori főkapitány saját iniciatívájából, az izgatott kedélyeké való tekintetből, tisztán a külső rend biztosítására, a közlekedés zavartalan fentartása végett küldött ki redőröket, de sem egyenkint sem együttesen ez ügyben nem jártak nála Jerkovits és Bradvarovits. Mivel pedig a többi tanuvallomásból sem derült ki, hogy Jerkovits és Bradvarovits rendőri készenléte kérték volna, legkevésbé pedig a tárgyalási terembe s így Tomics Jásó valót állított, a törvényszék felmentő ítéletet hozott, ami ugy a hallgatóság körében, mint városszerte nemcsak méltó feltűnést keltett, de élénk helyeslésre is talált. E felmentő ítéletnek — mint értesülünk — a tanács egyik tagjára nagy horderejű következményei lesznek.

Csöd. Az ujvidéki kir. törvényszék Breszlauer Artur boldogasszonyfalvai gabonakereskedő ellen a csödeljárásit rendelte el Tömeggondnok Sztojkovits György zsablyai ügyvéd. — Sipka József kátyi kereskedő ellen az ujvidéki törvényszék elrendelte a csödöt Tömeggondnokra dr. Kovács Árpád titeli ügyvéd neveztetett ki.

— **Gyertyalövészet.** A lövészek által annyira kedvelt gyertyalövészet — ez idén a harmadik — ma csütörtök, okt. 12-én este tartatik meg, még pedig társas vacsorával kapcsolatosan. Kezdeté este fél 9 órakor.

A Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület báró Dániel Ernő v. b. t. t. elnöklete alatt f. é. november hó 12-én délelőtt 11 órakor tartja évi rendes közgyűlést Szegeden a város közgyűlési termében amelyre az egyesület örökös, alapító, rendes és pártoló tagjai ez uton is meghívhatnak. A közgyűlést megelőzőleg d. e. 10 órakor igazgatósági ülés lesz.

A zsablyai tagosítás. Zsablya község határanak tagosítása befejeztetvén, Dr. Kállai Béla kiküldött bíró a birtokba vezetést e hó 3. 7-ig eszközölte. A tagosítási díj holdanként 8 koronában lett megállapítva.

Egy katonazenekar tiszteletdíja. Szabadka város ehatározta, hogy a katonai zenekarnak évenként 2500 k. tiszteletdíjat ad azért, mert hetenkint egyszer, vasárnap délelőtt parkenét ad. A hadügyminiszter leiratához, amely megengedi, hogy a katonazenekar az 1500 kor. tiszteletdíjat elfogadhatja, a B. K. ezt a megjegyzést fűzi: „szép tőle, hogy megengedi, de még szebb volna a katonazenekartól, ha szépen is játszana a mi pénzünkért.“

— **Alispán és főjegyzőválasztás a megyén.** B. Bodrog vármegye ma csütörtök, okt. 12-én tartja ez évi III. rendes évnegyedi közgyűlését, melynek napirendjén több fontos állás betöltése is áll. A választásokat meg

előzőleg, hiteles értesülésünk szerint e hó 7-én a megyei főispánnál bizalmas előértekezlet volt, melyen báró Gromon Dezső és báró Vojnich István is részt vett s melyen a megválasztandók személyében állapotok meg. Eszerint alispán Scultéty Ferenc árvaszéki elnök, főjegyző Dr. Szabovljevics Dusan főszolgabíró, árvaszéki elnök Kleiner Lajos aljegyző és főszolgabíró Fratricsevits István.

— **Halálozás.** Diener János, zombori ügyvéd és földbirtokos, aki puritán jelleménél s nemeslelkűségénél fogva a zombori társadalom osztatlan tiszteletének és szeretetének örvendett, e hó 7-én életének 63-ik évében hosszas betegség után meghalt. Temetése a közönség óriási részvétele mellett vasárnap ment végbe s azon a függetlenségi és 48-as párt is, melynek ez elhunyt egyik alelnöke volt, zászló alatt testületileg vett részt.

Az iskolák a gyermekszanatóriumért. A magyar gyermekvédelemnek országosan fontos ügyét szolgálja a gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter kormánya alatt álló Gyermekszanatórium Egyesület, amely a „Bafatonalmádi-i Zsófia Gyermekszanatórium”-ban a szenvedő, szegény iskolaköteles kisdedek ápolását annyi áldozatkészséggel végzi. De az első magyar gyermekszanatórium csak elenyésző kis töredékét képes az ápolásra szorulóknak befogadni, miért is gróf Zichy János közoktatásügyi miniszter a budai központi gyűjtőszanatórium mieióbbi megépítését tűzte ki feladatul és ezen magas szoros feladat érdekében fordul most a gyermekszanatórium kormányzósága segítségért a nemzet oktatóihoz. A vallás és közoktatásügyi miniszter ugyanis, minthogy a gyermekek egészségügyének felkarolása olyan feladat, amelynek megoldására az államnak s a társadalomnak karöltve kell fáradoznia és minthogy a szegénysorsu beteg gyermekek felsegítésének ügye a tanulóifjúság lelkületéhez is legközelebb áll, engedélyt adott arra, hogy a tanulóifjúság a budai gyűjtőszanatórium mieióbbi megépíthetése érdekében gyűjtést eszközölhessen. Ez uton is azzal a kérelemmel fordul a Gyermekszanatórium kormányzósága városunk közönségéhez és főleg a tanulóifjúsághoz, hogy néhány fillérrel a második gyermekszanatórium létesítéséhez is hozzá járuljanak. A gyűjtött összeg feltüntetésére szolgáló ivateket a tanintézetek tanárai és tanítóitól lehet átvenni és ugyancsak az iskolákhoz kell a begyűjtött összeget átszolgáltatni. Minden fillér, melylyel a gyermekszanatóriumot szolgálja, örömet és áldást fog fakasztani. Nincs a világon irgalmasabb szob és meghatóbb, mint amely a szegény beteg gyermekek ágya fölé hajlik! Felkérjük tehát városunk tanulóifjúságát, hogy a legmelegebb érdeklődéssel támogassák a Gyermekszanatórium vezetőinek törekvését, hogy városunk gyermekszanatóriumi gyűjtése minél jelentékenyebb legyen, hogy a magyar gyermekvédelem legujabb vára a Zsófia Központi Gyermekszanatórium is megépülhessen.

Uj szálló. Zsablyán egy új, modern szálló épült fel, neve: Európa. A zsablyai kaszinó egylet is ott bérelt helyiséget. Az új modern vendéglő nagy látogatottságnak örvend a vidékiek részéről is.

Egy nyomdász jubileuma. Szűkebb körben ünnepelte a napokban Oblát Károly zombori nyomdatulajdonos, a „Zombor és Vidéke” kiadója és szerkesztője, 40. évét annak, hogy a nyomdász pályára lépett. A 80-as évek elején Oblát Budapestről Berkovits kulai nyomdájába került és Kulán megnősülvén, 1885. évben Zomborban nyomdát nyitott. Az ünnepeltet jóakarói és jóbarátai számosan üdvözölték.

Bácsmezei cukorgyárak. A megyénkben emelendő két cukorgyár elhelyezésének sokat vitatott kérdése végre megoldást nyert. Az egyik gyár Zomborban, a másik Újverbáson lesz felállítva; a gyárérdekeltség a vonatkozó szerződést Zombor városával és Újverbász községével már meg is kötötte s alapos a remény, hogy mindkét gyár működését már 1913. évben megkezdji. Nem érdektelen felemlíteni, hogy a Csajkásvidéken már élnek lendületet vett a cukorrépatermelés. Az

idei közepes termés mellett is Bácsföldvár mintegy 700, Csurog 500, Zsablya 200 wagon cukorrépat termelt. A répaszállítás az egész vonalon már megkezdődött. Az a hír tehát, melyet egynehány megyei lap kolportált, hogy a cukorgyár sem Zomborban, sem Verbászban épül, hanem Cservenkán, — nem való.

— **Leesett a bicikliről és szörnyet halt.** Sósokuti Antal apatini könyvkötősegéd biciklin robogott keresztül a község egyik utcáján, mikor szembe jött vele egy teherkocsi; ezt ki akarta kerülni, de szerencsétlenségére neki szaladt egy fának és leesett a bicikliről: fejét a járda széléhez ütötte a szerencsétlen ember és meghalt.

— **A honvágó örültje.** Newyorkból Fiuméba érkezett Bendi Anna szegedi leány, aki Newyorkban megörült. A szerencsétlen leány alighogy kiért Amerikába, honvágótól epedő leveleket írt haza. Utolsó leveléből édesanyja megállapította, hogy leánya elvesztette a lelke egyensúlyát, mert egymásután százszor is leírta: Add Istenem, hogy még egyszer visszakerüljek! A nyomorúság és a nagy idegenség tette örültté a szegény leányt, akit elmebetegházba helyeztek el.

— **A gőzgepezők és kazánfűtők** legközelebbi képesítő vizsgái f. é. október hó 15-én d. e. 8 órakor tartatnak a szegedi felső ipariskolában. A kellően felszerelt kérvények a m. kir. iparfelügyelőséghez (Tisza Lajos körut 61.) küldendők.

Beküldetett. Tisztán és egyedül hazafiúi kegyelet érzete adja kezembe a tollat, hogy a t. közönséget arról értesítem, miszerint városunkban, (Laktanya utca 9.) e hó 6-án déli 12 órakor meghalt özv. Szviresevics I. Reindl Franciska: Reindl 48 sz. honvéd százados leánya, akinek neve a fehértemplomi hősök közös sírja felett díszlik. A megboldogult özv. Szviresevicsné 76 éves kora dacára az utolsó lehetőségig rendkívül lelkes honleány volt, soha és semmiféle alkalmat el nem mulasztott, hogy magyar hazája iránt érzett valóban lángoló és mély szeretetének kifejezést ne adjon. A magyar hazát és nemzetet állhatatosan mindenkivel és mindennel szemben dicsőítette. Német ajku létére is magyar voltát szüntelenül hangoztatva, sikra szállt mindenkivel, aki a magyarok igaz ügyét bármily formában kétségbe akarta vonni és nem egyszer kipirult arcjal lelkesen védelmezett meg mindent, ami és aki magyar. Évtizedek óta volt mesterlegényeknek szállást és otthont adó anyja (Herbergs Mutter) és mindazokat, akik nála megfordultak és szűkebb körülményekben állottak vele, iparkodott szüntelenül a magyarok ügyének megnyerni. A magyar és különösen a 48-as szabadságharc történetét jobban ismerte, mint sok „tanult” és „intelligens” férfi. — Szóval életének 76-77 esztendeje alatt mindig és soha nem szűnő lelkesedéssel hű honleány volt. Mi házbeliel (nem rokonok) úgy véltünk tiszteletünknek és kegyeletünknek kifejezést adni, hogy általa oly nagyra becsült és fennlobogtatott nemzeti színű szallaggal díszített koszorút helyeztünk ravatalára, amely színeket egész hosszú életén át szentnek tartotta; áldott legyen emléke!

Tömeges büntény egy párisi szállóban. A közönséget állandó izgalomban tartja az a szenzációs büntény, amelynek Kesselbach, az afrikai gyémánt király, a titkára Chapmann és Gustave Beudot szállodai pincér estek áldozatul. A titokteljes rejtély megfejtését Arsene Lupine „813” című kalandjában olvashatjuk a Képes Hét legfrissebb számában, amely tele van aktuális képekkel és

szórakoztató olvasnivalókkal. Szomaházi I. élvezetes regénye a „Baccarat”, Zsoldos László és Sienkiewicz novellája, Keszer József cikke a Góth párról, Dr. Benda Jenő írása a dolgozó asszonyokról, amelyet 17 kép kísér, a tripoliszi háboru képei és a 38 különböző aktuális magával ragadja az olvasót s el kell ismerni, hogy a Képes Hét paratlanul érdekes és a legolcsóbb magyar képes lap. Egyes száma 20 fillérbe kerül s negyedévi előfizetési ára 2 K. 70 fill. Mindenütt kapható. Szerkesztőség és kiadóhivatal V., Alkotmány-utca 18.

— **Hány lakás van Bupapestben?** A főváros területén (az intézeteken, kórházakon, kaszárnyákon és szállodákon kívül) összesen 174 256 rendes és 5500 üzlettel és egyéb helyiségekkel kapcsolatos lakást találtak, vagyis 17.000-el többet, mint 1906-ban; az évenkénti szaporulat tehát 3449.

A divat.

A Divat Ujság-ból.

A divatnak olyan szakában élünk most, amelynek vezető körei nem igen mutatnak hajlandóságot a forma lényeges megváltoztatására, amennyiben ez ruhákra, köpenyekre vagy kabátokra vonatkoznék. Nézzük mindezekelőtt a hosszú köpenyt, az őszi és téli idény „diszdarabját.” Legáltalánosabban ismert az egyenes vonalú, varrás nélküli hátrésszel és laza előrésszel bíró forma, valamint a haránt metszett. Ugynevezett ampírforma. Ujítást, amint azt már ismételt megmondottuk, csak az új mutat, mely simán van bevarrva a mélyen kivágott karöltőbe. Ismert a széles sálgallér is, mely hátul nagy matrőzgallérban uyer befejezést. Néhány modellen a gallérnak hátul esücskös volt a formája, melyre bojtot varrtak és mélyen lenyuit a derék vonaláig.

A formánál sokkal több találékonyságot mutat az anyag és színösszeállítás. Ebben aztán már igazán szépet és újat alkottak: az átmeneti időre köpenyeket fekete atlaszból színes posztóval, például: buzavirágkék, zöld biborszín alábelevve. A posztóból, amelylyel a selyem bélelve van, hajtják ki a gallért és kézelőt. A „duplaoldal” jellegét szigorúan megőrzik, úgy hogy ezek a köpenyek is csak úgy mint versenytársai, mind a két oldalon viselhetők. Téliesebbek már a bársony köpenyek, melyeket skótkoekás selyemmel bélelnek. Itt a selyem mindenekeelőtt bélés és a gallért meg kézelőt bársonyból készítik; az előbbi nehéz selyemrojtval is szegélyezik, vagy fehér batisztgallért hajtának föléje. Mert az idén télen is viselik a batisztgallért és mennél csipkésebb, himzettebb, annál kedveltebb lesz. A prémgallért nem bélelik keményen, lágyan dolgozzák és ez is a divatnak egyik különlegessége.

Kabátos ruhának különösen kedvelt divatos újonság: selyemlágyaságú, fényes cibeliniszövet, a skótkoekás belsejű atlasz, a dupla oldalas és rigó-bársony. A kabátos ruha szabásformáján sem találunk említésre méltó újítást, ha csak nem a díszben. Nagyon dúsan zsinórozzák részben összhangban elvegyítve pamuthimzéssel is, míg a gombok szinte megdöbentő nagyságúak. A szép, tarka pamuthimzéssel különösen a gallért és az ujjhajtókát szokták szegélyezni, vagy pántokat díszítenek vele derékra vagy bluzra. Minél élénkebb, rikítóbb színekben válogatják meg a pamutot.

Ezt az oly kedvelte lett pamuthimzést különben mindenütt láthatjuk; az egyszerű ugynevezett trotórkalapokat is díszítik vele

SALVATOR kivaló bór- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitünő hatásu. Természetes vasmentes savanyuviz.

Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipóci Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

A kissé keményített mintáspántot simá flesztik a nemez vagy felbelkalap tetej köré, míg oldalt merev esokorba kötik.

Édes édes, aranyos anyuskám,
adj velem holnap reggel az iskolába egy fél dobo valódi sodeni ásványpasztillát. Károly és Pista, a kik mellett ülnék, nagyon meg vannak hülve a szüleiknek nincs pénze, hogy pasztillát vegyenek. És a sodeni olyan jó. Csaknem minden gyermeknek van s a tanító azt mondja, hogy most sokkal kevesebben jönnek későn. A sodeni 1 korona 25 fillér és mindenütt kapható.
Főképviselet Magyarországra és Ausztriára
W. Th. Guntzeit. cs. és kir. udv. szállító. Wien I 1., Grosse Neugassa 17.

Felelős szerkesztő: **Zanbauer Ágoston.**
Laptulajdonos: az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt.

Hirdetések.

Csődtegeladási hirdetés.

A csődválasztmány határozata folytán ezennel közhírré teszem, hogy vb. Petrovics és Popovics cég, úgy vb. Popovics Rucsko csődtegeladási tartozó és a csődleltár 1—1204 tételei alatt 23179 kor. 51. fill. beszerzési és 13059 kor. 39 fill. becsértékben felvett fűszerárak és üzleti berendezés nyilvános árverésen zárt ajánlati uton eladtnak.

Árverelni szándékozók zárt írásbeli ajánlatukat a becsérték 10 százalékát kitevő bánatpénznek kezeimhez készpénzben levő lefizetése mellett Ujvidéken, kenyér-utca 55. sz. a. levő irodámban.

1911. évi október hó 16. napjának d. e. 12 órájáig adják be.

A beérkezett ajánlatok felett a csődválasztmány d. u. 4 órákor irodámban fog határozni.

Ajánlattevőt ajánlata azonnal kötelezi; a választmány a beadott ajánlatok felett tetszése szerint határozhat, az árverést szóbeli uton is folytathatja.

Azon ajánlattevő, kinek ajánlata elfogadtatott, köteles a vételárat és a vételi illetéket a tömeggondnok kezeihez nyomban készpénzben megfizetni, ellenesetben a bánatpénzt elveszti és az újabb értékesítéssel felmerült költségeket és kárt viselni tartozik, az összes üzlethelyiségeket pedig legkésőbb 1911. évi október hó 31-én teljesen kiüríteni tartozik.

A csődtegeladás az áruk mennyiségeért és minőségeért, úgy a leltár helyeségeért szavatosságot nem vállal.

A csődleltár és áruraktár d. e. 9—12-ig és d. u. 3—5 óráig alulirott tömeggondnok útján megtekinthető.

Dr. Lusztig Nándor
csődtegeladó.

XXIX-ik magyar királyi

jótekonycélú államsorsjáték.

Ezen pénz-sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótekonycélú célokra fog fordíthatni. Ezen sorsjátéknak összesen 14885 nyereménye van, melyeknek összes értéke 475000 koronára rug készpénzben.

Főnyeremény 200.000 kor. készpénzben.

Továbbá:

1 főnyeremény 30.000 kor. készp.	20 nyer. á 200 K	4.000 K készp.
1 " " 20.000 " "	40 " " 150 " "	6.000 " "
1 " " 10.000 " "	100 " " 100 " "	10.000 " "
1 " " 5.000 " "	200 " " 50 " "	10.000 " "
5 nyer. á 1000 K	2500 " " 20 " "	50.000 " "
5 " " 500 " "	12000 " " 10 " "	120.000 " "
10 " " 250 " "	14885 nyer. összes.	475.000 K készp.

Huzás visszavonhatlanul 1911. évi december hó 14-én.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mellett a magyar kir. lottójövedéki igazgatóságtól Budapesten (Vámpalota) portómentesen küldetnek, ezenkívül kaphatók valamennyi posta, adó, vám és sóhivatalnál, az összes vasuti állomásokon a legtöbb dohánytözsdeben és váltó-üzletben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld.

A magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság

Eladó:

ablakok, ablaktokok,
egy és kétszárnyu
ajtók, előszobafal stb.

Ugyancsak egy nagy száraz
raktár

is kiadó. Tudakozódhatni az építésvezetőnél II. Rákóczi Ferenc ut 28. vagy Dr. Lorándnál.

Baromfivész-Ellenszer!

a szab. és törv. védett „Tyukin“ baromfivész elleni szer 1 nap alatt megszüntet mindenféle vést. Számos elismerés és hála-iratunk van; ott, a hol ezen szert állandóan használják, nincsen baromfivész. A szer feltétlenül használhatóságáért felelünk és a kinnél nem válik be, készségesen visszaadjuk a szer árát. A szer kapható 1 literes palackokban 4 kor, fél liter 2.20 és negyed liter 1.30 fillérért a készítőnél.

Szántó és Samu

vegyész. labor. GYULAFEHÉRVÁR (Erdély).

Rayon képviselőket és viszont eladókat alkalmazunk.

Egy nap alatt megszüntet mindenféle baromfi vést.

Semmi tészta

semmi kugluf, semmi sütemény Dr. Oetker-féle sütőpor hozzájárulása nélkül nem készül, mert ez szép kinézést és könnyű emésztést ad s nagyobb omlóssá teszi. Ha a tésztát Dr. Oetker-féle sütőporral állítják elő, különösen a gyermekekre nézve a husnemük elébe helyezendők, mert tejet, lisztet, zsírt, tojást, cukrot tartalmaz, tehát az emberi szervezetnek szükséges tápszert s ami a gyermekeknek fontos, emészthető formában. Készítsen a gyermekei érdekében tésztát

Dr. Oetker-féle sütőporral á 12 fl.

mely mindenhol a milliószor bevált receptekkel rakáron van,
Vigyázzunk, hogy valódi Oetker-féle sütőport kapjunk.

Védjegy: „Horgony“.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótlék

egy régiónak bizonyult háziszert, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult közszerként, oszónál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevasaralaskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és ügyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerertárnél, Budapest. — Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Ne feledkezzenek el a

30.000 Koronás C E R E S-Pályázatról!

Közelebbi felvilágosítás minden kereskedőnél nyerhető.

